

Paulus mo surat Pilipik de Kristen zi hip

¹ Tīngare Pilipik de Kristus hun de zeraha-en gwen wenya kip, hen zēwe de Kristen zi mo nol-nola kip,

hen Kristen zi mo tahasa de trī so gwen wenya kip,

Kristus mo nganak de syal ěn zi darena, Paulus ne Timotius ne onakon:

² Dawem! Nēre mae mo Bian Alap ne Bian Kristus Yesus ne sa kwasang-kwasangna mamkam ebe mae hap ol gwizimdi. Hen nen zēre nik mo taha terenak esa lowehe gwer.

³ Ęe, Paulus, kimē emsa enlala gwibirida gwenan, ěe dekam ama Alap hap dawemsa gol gweblanan.

⁴ Hen ěe kimē kitak ebe mae hap Alapsa abe ta gwenan, dekam isrip-sri nabanē gu sone gweblanan.

⁵ Sap em mese ano tahana trī koso gwek-dekam de Alap onakore ol dawemsa gol halada gwen hapye, nonol lone sennak kimē ebon mae hatak, hēndep angkam namae trī koso gwenan.

⁶ Ęe kimē ebon mae onak hatak, Alap Zēna dekam zep emsa ěse yang tabin makan de li ta sonebinkim kon gwesibirida hanaka. Ęe in zebē anakan taīblibla'an: Zen sa etan kire syala eno mae mo enhonak sul sonezim zahera- hēndep

Yesus mo lwa halzan hap de yaklanak de hata'ak.

⁷ In aäris tangan- ëe de kirekam emsa enlala gwibiridan naye. Sap em in ano dang tininak dena. Sap em orep mese ano tahana ap tri koso gweblak, hëndep bwinak awe de gwënnak namae asa mas ë gwebla'an. Sap em mese ano syala anakan dam ulsuk, “Zen Alap zëre mo kwasang-kwasang nakon wei yul soneblakadekam de ëngaya gwen hap de ol dawemsa golasas gwe-gwen hap denaye.”

⁸ Alap tawana: Ëe ama kitak emsa Kristus onakore kwasang-kwasang nakon enlwan gwibirida gwenan.

⁹ Zep ëe a kirekamë mo ebe mae hap Alapsa abe ta gwenanye,

“Bian, dikire zëno mae mo kwasang-kwasangna mam gwesik song gwek, hen zen diki zen anakan tame gul gwen hen klis gul gwen, ‘Ëe kirekam asa aha zi hip kwasangna oltrei gwizim.’

¹⁰ Zen diki zen ere mo dwam gwibinni anakan klis gul gwen, ‘An dawemna. Hwëna an diki zen tangan dawem tangan wenyaye’-dekakim enho lalakkam hen kles gwesin srëmkam lowehe gwek, hëndep Kristus mo lwa halzan hap de yaklanak de hata'ak.

¹¹ Sap zen hen mes Tane om Yesus hun nëraha-en gwek, zep dikire zëbon mae onakon hen dawemna wet so gwek. Desa de kirekam hlaludankam, zen dekam tangan sa tïngare zini ere mo bosena teip nulsublunda gwer.”

Mae hap de ol: Ëe Kristus ensaë blol gwebla'an.

¹² Aya wal oso wal, ëe ama dwam gwe'an- em dikim abe hap dena ansa ëtawa gwen hap: Zen sap man ëdwam gwe-gwenan- ano ëksa de ap mat sosublun hap, zep asa karek da gwenan. Hwëna zen mes ki Alap mo dwam gwibin sin lwak- Yesus hup de ol dawemna insa dikim etan gollanga gwesik haladan hap.*

¹³ Hëndep zep tingare Roma mo teipsin zisi de kara ta gwen hap de jana nabare zini hen awe dena kitak mes anakan asa nasalblak, "Zen Kristus hup de jal hap bwinak gwë'ara."

¹⁴ Sap eiwa, ëe bwinakë gwë gwe'an, hwëna tatemë nama zauk gwe'an. Zen dekon zep awe de Kristen zini Biansa de taibliblannak mes etan ëtatete gwek. Hëndep zep aïrin srëmkam etan enlala tatete naban Yesus hup de ol dawemkam donbirida gwe'an.

¹⁵ Sap eiwa kirekam, hwëna ahakon enlala lalak naban hom Yesus hup de ol dawemna donbirida gwenan. Zen hwëna anakare enlala naban donbirida gwenan, "Paulus de nama bwinak gwënkam, ëe asa hwëna jematnak awe mam gwer, hen asa zisi beyakam ëre osan dep hlilin gwer." Hwëna ahakon hen enho dawem naban donbirida gwenan- kire enlala srëmkam.

¹⁶ Zen abe hap de kwasang tola ban donbirida gwenan. Sap zen mes anakan tame nuk, "Yesus mes Paulussu dam tasikï- dekam de zëre hap de ol dawemsa golasas gwe-gwen hapye. In zep tol hëndep bwinak gwë'ara."

---

* **1:12 1:12** 2Tim. 2:9

¹⁷ Hwëna ahakore wenya in, zen aha-ere enlala naban hom Yesus hup de ol dawemna donbirida gwenan. Zen hwëna zëre mae mo bosesa dikim mam gun hup de enlala naban donbirida gwenan. Zëno mae mo enlalana anakan lwa gwizimnira, “Paulus mo enlala dekakim bwi nakon beya gweblaka, sap ëe an angkam ama ëmam-mam gwe'an.”

¹⁸ Hwëna abe hap bana hom! Sap sa ahakon kire enlala naban Yesus hup dena donbirida gwer. Hwëna abe hap men zen tangan bol-zaun gwebla'an, diki Kristus hup dena zen langa gwesik haladan. Ëe in zebë isrip-sri naban gwë gwenan. Hen ëe asa isrip-sri gwe tine gwer,

¹⁹ sap ëe tawana: Em ema abe hap Alapsa abe la gwenan, hen Yesus zëre mo Enho nakore sasonkam sa asa mas gwe-gweblala. Zen zep asa jalom ëk tihina an kon wet sol.

²⁰ Ëna hen zebë Alap hap enlala zon tasiblin naban anakan dwam gwe-gwe'an, “Ëe babë karekkam ton gwen. Hëndep dekon babë saher gwen- nonol tanganna angkam. Diki asa anakan zen enlala gwe-gweblan, ‘Zen dawemkam Kristussu de taibliblannak tatem zauku, hen zëbe hap de ol dawemna udobe naban golasas gwe-gweka.’ ” Dekam sa tingare zini Kristus mo bosena abon onakon teip nulsublunda gwer- sap ëe de nama gwënnak, sap hen asa de tan hyanak.*

²¹ Sap ëe mesë ëre mo gwënnä kitak Kristus en hon blol gwek, hen ëe Kristus en habë gwë

---

* 1:20 1:20 1Ptr. 4:16

gwe'an. Hen ëe de tinnï aïris, sap dekam ëe Kristus hun asa aha-erenak ë gwer.*

²² Hwëna ëe de nama ngaya nik gwënkam, ëe dekam dawem enkam de Kristus mo nganak syal gwe-gwen hap asa alp gwe tine gwer. Zep angkam tin hip denaban ngaya gwen hap denaban ëe homë kles so'an.

²³ Hwëna dan-dan in aïris. Hwëna aena emsa de hli yuludan hap denakaë tangan dwam gwe-gwibi'in- dekam de Kristus hun apdekam ë gwen hap. Sap zen dawem tangan wenya zen.*

²⁴ Hwëna na-en tangan babë emsa hli yuludan. Sap em namae asa dwam ë gwebla'an- dekam de emsa mas gwibirida gwen hapye.

²⁵ Sap ëe kirekamë tame guk, zen in zep asa nama Yesus osan dep dikim titi ta gwibin hip emsa golëlowehe gwer- eno mae mo ei nik dekakim bil gwek, hen isrip-sri dekakim taman kinï gwek.

²⁶ Kirekam de lwankam, ëe de hëndep etan ebon mae hata zankam, em esa tangan Kristus mo bosena teip ulsublul.

²⁷ Zep banakare mae de abon lwankam, eno mae mo apdekam de lowehe gwenna, zen diki Kristus hup de ol dawem naban de apde në gwek. Zep ëe de emsa amjanbinkim, ahaksa langa nakon de salbiridankam, dekam sa anakare ola wet so gwer,

“Zen nama Yesussu de taïbli-blannak tatem
ëzauk gwe'an, sap zen aha-ere enlalakam

---

* **1:21 1:21** Gal. 2:20   * **1:23 1:23** 2Kor. 5:8

lowehe gwenan.

Zen hen kitak engaya gwen hap de ol dawemsa de golasas gwennak dowal mo kigi hon de syal ta gwen zi niban eijan makan lowehe gwe'an.

²⁸ Men zen sap Yesussu de taibliblan hap jalse neibirida gwenan, zen hwena hom desa nairibirida gwenan.”

Zen zep, kirekam de em zeno mae mo nwenak lowehe gwenkam, zen dekam sa anakan dam nulsuk gwer, “Alap sa desa en ngaya tabiri. Nen hwena esa juwer.”

²⁹ Sap Alap in kim emsa zere mo kwasang-kwasang nakon kwang guludaka, zen Kristussu de taibliblan en hap hom. Hwena Zen hen dekam de Kristus mo bose hap kareksa goltowe gwen hap emsa kwang guludaka.*

³⁰ Zep nen apdekam Kristus mo jana zi makane karekna oltowe gwenan- in kirekame asa kara la gwek, men kimena nama emsa gollelowehe gwekke. Hen men kirekame ner hom asa asalblak, ee namae kirekam nebe mae hap de jal zi niban golleeija gwe'an.

2

Kristus mo kim de lowehe gwen hap de ol:

¹ Aya-wal oso-wal, nen kie anakan eis gwibirin:

Kristus hun de zeraha-en gwenkam, zen dekam zebe enho nakon dikim tatete gwen hap dena eis gwibirin.

---

* **1:29 1:29** Mat. 5:11-12; Kis. 5:41; 14:22

Zëno kwasangna hen ki nëno mae mo enhonak
lwa gwenan.

Hen zëno Enhona man nësa golëlowehe
gwenda,

zebe aha-ere enlala naban lowehe gwenan,
hen nënaka kwasang eibirida gwenan.

² Sap nen kirekame eis gwibirin, zen in zebë
emsa titi tabi'in: A kire enkam lowehe gwek:

enlalana aha-en,

kwasangna aha-en,

enhona aha-en,

hen dwam gwibinni aha-en.

Kirekam de lowehe gwenkam, ëe asa tangan
emsa isrip-sri gwibirida gwer.

³ Bahem ba maesa anakare enlala naban syal
gwe-gwibin, "Diki ëe amaka mam gwe'an." Hen
bolte-bolte enlalana bahem ing ta sone gwen.

Hwëna enlala betekkam em ere mae mo Kristen
bose walya anakare enlala naban blikip
gwesibirida gwen, "Zen mamna. Ëe an
betekna."

⁴ Bahem ere mae en mo tim en hap ëalp
gwe-gwen. Hwëna aha zisi de mas gwibirida
gwen hap em hen ëalp gwe-gwen.

⁵ Emki hen ere mae mo enlalana betek ta
gwibin- men kirekam hen Kristus Zënaka
Alapsa de blikip gwesiblin hap betek takake.

⁶ Yesus nonol lonesen nakon kim gwëka, Zen
dekam Alap Zëna kiye.

Hwëna Zen hom desa zëre en hap anakan inik
gwibirki, "Diki A-enë Alap han ë gwen."

7 Zen hwëna man desa hli yulku- dekam de
tingare zi mo tana iltikinnik babu gwen
zi mo kim syal gwe-gwen hap.

Hëndep zi tangankam zep okamanak awe hata
zaka- an ki hen nen.

8 Dekam zep Alapsa de betek gweblan hap
Zënaka tin hip sosok taka- in kim
karekkam te-lidak sonnak de makan ta
irinkim dakye. *

9 Zen in zep hëndep Alap teipsin tangannak drë
neka,
hen zëno bosena tingare ahakore bose nakon
teip gulsubluka.

10 Zep zëno bosesa de salbinkim dikire tingan
boklena kom da gweblak-
sap ngatan zi mo langnak de wenya,
sap okamanak de wenya,
sap juwen zi mo langnak de wenya.

11 Hen dikire tingan anakan ëkira gwe-gwek,
“Kristus Yesus Zen eiwa teipsin
tanganna!”

Sap kirekam de Yesussu boltere tankam, dekam
hen Bian Alap zëre mo bosesae teip
ulsublu'an. *

12 Zen in zep, aya-wal oso-wal, men kirekam
Yesus Alapsa blikip gwesiblika, nen hen
kirekam nen Alapsa blikip gwesik gweblan. Ëe
kimë nama emsa golëlowehe gwek, em dekam
dawemkame ano ol san Alapsa betek ë gweblak.
Zep ano tim bwanak kire enkam em betek

* 2:8 2:8 Ibr. 5:8; 12:2   * 2:11 2:11 Ef. 1:20-21; Yes. 45:23

gwebla tine gwen. Sap Alap insa kirekam owas tangankam nësa ngaya tabirki, zep nen aäriblan naban zëre hon dikim ëtal gwesin hip ëalp gwe-gwen.

¹³ Sap Zen Zen nësa enho nakon golësyal ta gwenda- dekam de zëre mo dwam gwibin sin aha-ere enlalakam ang ta gwen hapye.

¹⁴ Zep nen banakare maesa de goltowen nakon, tonsun srëmkam hen keisa-keisa srëmkam nen lowehe gwen.

¹⁵⁻¹⁶ Sap nen dekam aha zi mo nwenak esa ënwe-mase gwer- san de Alap mo wei-wik gun walasna kiye, enlala lalak enna hen enho kles gwesin srëmna. Zep nen kime ëngaya gwen hap de ol dawemna okama kawesinnik awe ol halada gwenan, dekam enlala kawesin zi mo nwenak esa ënwe-mase gwe-gwer- san de keis de zil anenna kiye. Zep Kristus mo lwa halzan hap de yaklanak de hatankam, ëe asa isrip-sri naban zëbe hap emsa anakan golëtrëblal, "An zen- ano syal gwibinkim de Emsa taibliblan wenyaye. Ëe waba hap homë dan-sin niban syal gwibirida gwek- men kire hap Ena asa zer sonekaye."

¹⁷ Ano emsa de syal gwibin nikon insa Yesussu dawemkam laibliblak, zep em mese ere mae mo timni zëbe hap sosok ulblik. Zep eno mae mo lowe henna in man Alap hon nwe-mase gwe-gwe'an- san de otweransa de zëbe hap tru tasik seblanna kiye. Zep hen kirekam, asa de tankam de ano kal wet so'ak, dekam sa hen nwe-mase gwer- nëno mae mo tim sosok gublunna insa de Alap hap goltrë

seblanna kiye. Zen in zebë emsa gubirida'an:
Alap sa nëno mae mo syala ansa dokwak gulu!
Ëe in zebë isrip-sri gwe-gwe'an, hen ëe ama eno
mae mo kire hap de isrip-srina eis gwibi'in.

¹⁸ Zen in zebë emsa gubirida'an: Emki hen
ëisrip-sri gwe-gwen, hen ano isrip-srina insa
emki gul irin.

*Mae hap de ol: Paulus kim Timotius ne
Epafroditus neka de teisya sonen hap kalang
gwe'ankake.*

¹⁹ Bian Yesus mo dwam gwibin sin diki
lwa'ak, ee ama Timotiussu de nabakam ebon
mae osan dep zer sonen hap dwam gwe'an. Zen
kim de etan ebon mae onakore ol dawem
naban gollwa ha'an zaka, ano enlalana dekam
tangan sa oto gwesili.

²⁰ Timotius in zen en tangan- aban de enho
apde ën naye. In zep zen hen dawemkam emsa
de mas gwibirida gwen hap alp gwibirida
gwenda.

²¹ Ahakon kitak zëre mae mo timsi ngalap nei
gwibirin. Hwëna dekam Yesus hup de syala
man eititi nei gwibirin.

²² Hwëna em mese hen desa anakan tame lak,
“Zen taibliblan tanganna.” Aban kimë Yesus
hup de ol dawemna ol halada gwek, ëe dekam
ëre mo walas tangan makanë zersyal gwe-gwek.

²³ Zep ëe asa nabakam Timotiussu ebon mae
osan dep zer sonezal- Roma mo
teipsin-teipsinni kim de abe hap dena klis
nu'ikye.

24 Hen ëe ama Biansa anakan taïblïbla'an, "Molya holo gwek, dekam sa ëre hap hen orana kles tyasïblïla- dekam de emsa etan duwebiridazan hapye."

25 Suratna an han ëe ama ein nëre mae mo wal bose dawemna Epafroditussu etan ebon mae osan dep zer sone'an. Em sap desae ano tahasa de trï so gweblan hap ër sonek. Zen ano syal bose dawem, hen ëe debanë dowal mo kïgïsa ëreija gwenan.

26 Zen man kitak emsa ensa lwabirda gwenda, hen enlalana anakare hap dowebla hana gwenda, "Zen kim sang-sangna asa nasalblak, zen man tangan asa ngalap në gwebla'an."

27 Eiwa, zen man tangan sang-sangna sabak gweka, hëndep tïn hïp alp gwesikï. Hwëna Alap man kwasang gweblaka, hen asa kwasang gweblaka. Sap zen de tïlinam ano enlala dowe hananna dekam tangan maka taman kinika.

28 In zebë ebon mae osan dep de etan zer sonen hap dwam gwebla'an. Sap hla tankam esa tangan isrip-sri ëblal. Hen ano ebe mae hap de embwanna, hen zëbe hap dena, dekam sa sëwe hera.

29 Zep emki nëre mae mo wal bose dawemna in isrip-sri naban dokwak tan- Kristen zini nen men kirekame nënaka dokwak ulida gwenanke. Kirekam de zisi emki blikip gwesibirida gwen,

30 sap zen mes Kristus hon de syal gwe-gwen hap zëre mo angna sosok taka, hëndep eno mae mo bose hap de ano tahasa trï so gweblannak maka tïlkï.

3

Yesus en hon de ëblol gwe-gwen hap de ol:

¹ Zep aya-wal oso-wal, aumwa hap ëe ama emsa gubirida'an: Dawem enkam Bian Yesussu isrip-sri ë gweblak. Ëe sap mesë isrip-sri hap dena suratnak awe ale gulzim, hwëna etan kire habë emsa tîtî tabi'in. Sap zen dekam tangan esa ëtatete gwer.

² Hwëna terya-tyakam lowehe gwek. Lwa makare zi mana emsa karek san dep lup nulin halank! Zen zen yasik da gwibirin- dekam de to mip blom tasibinkim timsi karek gun hupye. Sap zen man tim nul gwenan, "Yahudi mo ëpba tîtî tabin ola in san de ang tankam dekam esa Alap mo nwenak ëdakastil."

³ Hwëna em bahem desan ang ta gwen. Sap nen mese Alap mo nwenak ëdakastil. Zen hom. Sap nen an Alap zëre mo Enho ensa de blol gwe-gweblankame Alapsa betek ë gweblanan. Nen Yesus ensae anakan boltere la gwenan, "Zen diki Zen sa asa ngaya tala." Nen home anakan tim ul gwenan, "Ëe de kiresa tahakam syal gwibinkim dekam asa Alap mo nwenak dakastil." *

⁴ Hwëna orep ëe amaka Yahudi Kristen zini in mo kirekam de tawa tabin sin dan syal-syala ban ang gwe'an. Sap ëe ama sërkam tangan Yahudi mo tîtî tabin ol san ang gwe-gwek. Zëbon mae onakon nara molya asa kwë ta'anam- aha-en mae de ngip gun srëmkamye.

---

* **3:3 3:3** Rom. 2:28-29; Gal. 6:15

⁵ Musa mo titi tabin ol san de ang tan hap, asa de jaha gwen nakon kim mingguna aha-en tamank, dekam zep asa to mipna nablonsubluk. Ee an Israel wal tangan, Benyamin Bak mo ausu nakorena. Ano auyan-azana tingan Ibrani mo ausu nakore zi. Hen ee serkam tanganë Musa mo titi tabin ol san ang gwe-gwek, hendep zebë Farisi hon tik.

⁶ Ee zëno mae mo tawa tabin sin enlala syal-syala banë ang gwe-gwek. In zebë hendep Kristen zini karek ta gwibik. Hendep zini ba nakon dep?- asa gublunna, “Zen mes Musa mo titi tabin ola gulumunku.”

⁷ Hwëna mensaë serkam orep kyang-kyang gulsuk gwek, ee mesë desa kitak Kristus ensa dikim hwëna ang gwe-gweblan hap tapbla guk. Zen diki zen tangan- dawem wenyaye. Nonol in desanë ang gwe'ak, zen waba hap.

⁸ Yahudi mo epba ol ensa homë kirekam enlala gwe-gwibirin, hwëna tingare zi mo kirekam-kirekam syal gwibinsi, zen kitak waba hap. Diki dawemna aha-en: Ano Bian Yesussu de tame tanna, zen diki zen- dawem tangan wenyaye. Desa de ang gweblan hap, zen zebë hendep tingan anakare enlala naban tapbla guk, “Zen san de blë nabare tembanena kiye-hiri gun en hap dena.” Diki ee ama tangan Kristus en hon de gwë gwen hap dwam gwe-gwe'an- dekam tangan de serkam Kristussu tame tan hap,

⁹ hendep Deban en tangan de zeraha-en gwen hap. Zep ee ere en mo ssonkam homë etan alp gwe-gwe'an- titi tabin ol san de ang

gwe-gwenkam de Alap mo nwenak dakastin
hÿpye. Hwëna Alap Zëna mes ëe dikim dakastin
hÿp dena abe hap syal gwibir-blika- ëe kimë
Kristussu taïbliblakke.

¹⁰ Zep ëe ama tangan Kristussu de anakan
tame tan hap dwam gwe-gwe'an,

“Diki zëno sosonna, men dekam tÿn nÿkon
ngaya gweka, abon zen hen lwa gwen.
Hen ano enlalana diki zëno kim zen hen lwa
gwen- Zen in kim sap karekna goltowe
gwekaye.

Diki ëe hen ëre mo angna sosok tan- men
kirekam Zëna zëre mo angna tÿn hÿp
sosok takake.

¹¹ Hëndep ëe hen wëhë Yesussu tana wei san
zertro song gwe'ak?- tÿn nÿkon de etan
ngaya gwenkamye.”

Yesussu de tana wei san zertron hap de ol:

¹² Hwëna ëe homë ënaka anakan boltere
ta'an, “Ëe mesë tangan Yesussu hli-hli tasik,”
ahaksa, “Ano enhona mes tangan lalak gwera.”
Hwëna ëe namaë kirekam dikim gwën hap
Yesussu dan syal-syala ban zertro song gwe'an.
Sap zëwe de hëndep hatan hap mes ki asa
Kristus kwang taka.

¹³ Aya-wal oso-wal, sap eiwa, ëe nama homë
tangan tal gwes'in, hwëna ëe anakare enlala
en nabanë zertron da'an,

Ëe Kristus en osan anik dam gwesikhak.

Ëe babë lure san de banakare maesa enlala
gwibin niban zertron- ënaka de boltere
tan hap de enlala, ahaksa enlala dowe
hanan nabanye.

Sap ëe ngein en san debë

¹⁴ dam-dam enkam hluwe'an- dekam de nabakam hatan hap, men zëwe dep Kristus mo kwasang-kwasang nakon Alap asa kwang takake. *

¹⁵ Zep dikire hen tingan men zen Kristussu de zeraha-en gwennak ëzise gwe'an kirekam de enlala naban lowehe gwek. Hwëna men zen de lure san lwan dahal gwe'ak, Alap sa desa etan oto tasik gwibiri.

¹⁶ Zep orana men zëwe Kristussu de zertronkam wet so gwe'ak, dekon en bahem lwan dahan. Hwëna emki dekon zertronkam ayang gun.

¹⁷ Zen zep, aya-wal oso-wal, ano mae mo kim lowehe gwek- men kirekamë Timotius mae han ënaka ebe mae hap ërak la gwibir-zimkke. Zini men zen hen ano mae mo kim lowehe gwenan, emki hen desa salbirida gwen.*

¹⁸ Sap ëe mesë emsa de gubirida gwenna beya guk, hen angkam etan nwe go-ho nabanë emsa gubirida'an: Zini beya nik zëre mae mo lowehen nakon anakare enlalana nërtrei gwizimnin, "Yesus zen waba hap te-lidak sonnak tilki."

¹⁹ Kirekam de zini zen syauk blanak dep dena! Zen hom Alapsa betek në gweblanan, hwëna zëre mae mo tim nikore hole-hlena in desa en betek neibirisen gwenan. Zen zëre mae mo lowe hensa boltere nul gwenan, hwëna zen diki maka nolsaher gwe-gwenan. Sap zëno mae mo enlalana zen auhu-kama ennak dep dena.

---

* **3:14 3:14** 1Kor. 9:24-27   * **3:17 3:17** 1Kor. 4:16; 11:1

²⁰ Hwëna nen an ngatan zi mo langnak dep de wenyä zen. Nen in zebe enlala zon tasiblin naban nësa de ngaya tabin hip de Zini Bian Yesussu kara ë gweblanan.

²¹ Zen sa nëno mae mo auhu-kama tim sin-sinni ansa nëp wet tyasibir-zim zira- dekam de zëre mo tim makan ëliwehen hap. Nen hen dekam zëre mo kim esa ëliti ane gwer. Sap zëno kirekam de syal gwibin hip de sosonna man tangan taman kinik. Zen zep sa okamana ansa kitak hëndep denaban bi gwibir zira.

4

Aumwa hap de ol zim-zim:

¹ Zen in zep, aya-wal oso-wal, zen kirekam em Bian Yesussu de taibliblannak tatem ëzaun. Em ano kwasang gwibirida gwen wenyä- men desaë sap hlaludan hap embwan gwibirida gwenanke. Em in zen tangan ano isrip-sri gwibiridan wenyaye.*

² Yudia ne Sintike ne, ëe ama emsa titi so'an: Aha-ere enlalakam emki ën, sap em apdekam mese Kristus hun ëraha-en gwëka.

³ Hen Sizigus Bak, em eiwa ano syal bose dawem. Emki we darena insa mas gwizimdinzen dekakim enlalasa aha-en lak. Sap ëe kimë iwe syal gwe-gwek, zen ano tahasa ap tri koso gweblak- dekam de Yesus hup de ol dawemsa golluwe gwen hap. Zen Klemen Bak Swe mae han apdekam ano tahasa ap tri noso gweblak. Eë ama taibli'an: Zëno mae mo bosem-sena

---

* **4:1 4:1** 1Tes. 2:19-20

mes ngatan zi mo langnak hëndep de ëngaya gwen hap de wenyik mo bosemse nabare bukunak ale dabik.

⁴ Em dwan Bian mo bi gwibiridan nakake. Zen in zep em ëisrip-sri gwe tine gwen. Etan emsa gubirida'an: Em ëisrip-sri gwe tine gwen.

⁵ Dikire tïngan emsa anakan hla nulida gwëk, “Zëno mae mo enhona sae-sae tanganna. Jakal-jakala tawa naka hom.” Zen kirekam em lowehe gwen, sap Bian Yesus man angkam hatan hap golek de gwe'ara.

⁶ Bahem banakare mae hap ëngalap gwe-gwen. Diki Alap hap em tïngan anakan kira gul gweblan, “Ëe ama tol kire hap tahalha gwe'an,” ahaksa, “Ëe kire kareksaë goltowenan.” Hen deban dawemsa em golbla tine gwen.

⁷ Nen de kirekam Alap hap kitak yaïng gïl gweblankam, Zen dekam sa anakan dikim tame gul gwen hap de enlalana nëbe mae hap ing ta sone gwizimdi, “Nen an eiwa zëre mo taha terenake lowehe gwenan.” Mensa Alap kirekam ing ta sone gwizimnira, zini desa toton bëjen tame gun- Kristus hun de zeraha-en gwen srëmkamye.

⁸ Zep aya-wal oso-wal, aumwa hap ëe ama emsa gubirida'an: Emki ere mae mo enhonak anakare enlala dawem ensa ing ta sone gwen: Eiwa de enlala, kwasang-kwasang enlala, dam-dam enkam de gwën hap de enlala, enho kles gwesïn srëmkam de gwën hap de enlala,

sae-saekam de lowehe gwen hap de enlala,
 hen Alap en hon dikim tal gwesin hip de
 enlalasa.

⁹ Mensa ëe emsa tawa ta gwibik hen ayang gul
 gwizimk, sap olkam ahaksa ënaka de ebe mae
 hap ërak tazimdinkim, zen kire enkam lowehe
 gwek. Dekam Alap, men Zen zëre mo tahana
 nëp deisu guzim'ira, Zën sa emsa golëlowehe
 gwera.

*Paulus kim Pilipik de Kristen zi hip dawemna gol
 sonezimkike, sap zen mes zëno tahalhana su nul
 sone gweblak:*

¹⁰ Eno mae mo zi lup gul sonenna kim yaing
 gwezak, ëe ama dekam Biansa dawemkam
 isrip-sri gweblak. Sap ëe holokamë dwam
 gwe-gwek- dekam de ebon mae onakore olsa
 sane gwen hapye. Hëndep em kime nër hom
 asa mas ëblak, ëe dekam zebë hen emsa anakan
 tawa gwibiridak, “Zen nama asa kwasang në
 gweblanan.” Em home sap asa de kwasang
 gweblanna olzausuk. Hwëna ëe an langanakë
 gwë gwenan, zebë eno mae mo abe hap de
 kwasangna insa tawa gwibir srëm gwe-gwek.

¹¹ Hwëna ëe homë anakan eisbik, “Zen mes
 asa da dasik.” Sap ano enlalana mes tangan
 hohle gweka- sap banakare tahalha mae naban
 de gwën, hwëna dekam sowe henkam de gwën
 makanë eis gwibirin.

¹² Zep ëe sap de tahalha naban gwën, hen sap
 tahalha srëmkamye, ëe hwëna sowe henkam
 de gwën makanë eis gwibirin. Zep ëe mesë
 tangan dam gulsuk- mensa zini sërkam dei
 gwibirinye! Zen in zep sap banakare maesa de

goltowen nakon, sap itri naban de sowe henkam gwenna, sap hen usak naban de tahalhakam gwenna, ee nama asa sowehehen enkam de gwë gwen makan eis gwibir.

¹³ Sap banakare maesa de goltowe gwenkam ee nama asa isrip-sri naban gwë gwer, sap Kristus man abe hap sosonna insa gol gweblanda.

¹⁴ Hwëna sap kirekam, em ema tangan esam gwesik- ano tahalhana insa de ap sul soneblankamye.

¹⁵ Hen Pilipik de zini, ena tawana: Ee kimë ese tak ere mae mo langna Makedoniasa hli yuk- ol dawemsa dekon etan aha lang san gol haladan hap, dekam em ene ano tahalhana ap su kul sone gweblak. Hen zini kim ano ol toran nakon Yesussu daibli gweblak, dekam hen em ene ano isrip-srina eis gwibik.

¹⁶ Hen Tesalonikak kimë tahalhakam gwë gwëk, zëwe hen-henkame ano tahalhana ap su kul sone gweblak.

¹⁷ Hwëna bahem asa kil tin, "An sawe olsa ki asa gu sonebiridaka." Bëjënë. Diki ee ama tangan dwam gwe'an- em dikim anakan etawa gwen hap, "Alap sa abe mae hap dawemna mam gulsuzimdi, sap ee ama Paulussu mas ë gweblak."

¹⁸ Eno mae mo asa de mas gwe-gweblanna mes tangan sowehek. Zep in syake. Ee angkam dawem enkamë gwë gwe'an, sap Epafroditus Bak mes eno mae mo abe hap de gol soneblanna golhata zaka. Eno mae mo asa de

mas gwe-gweblanna in man Alap hon nwe-mase gwe-gwenan- san de otweransa de zébe hap tru tasikse gweblanna kiye. Alap man tangan sam gwesik gwibi'ira.

¹⁹ Zep tingare eno mae mo tahalhana sa hen nère mae mo Bian Alap Kristus onakore sèrkam de kae-kaekam sul sone gwizimdi.

²⁰ Dikire hëndep denaban Bian Alap mo bosena teip nulsublunda gwék! In eiwa tangan.

²¹ Dawem! Ano dawem gol sonenna an amki hen tingare Kristus hun de zeraha-en gwen wenya enbiridak. Eno mae mo ëKristen gwen wal bose wal om men zen aban mae lowe he'an, zen hen dawem ensa ebe mae hap nol sonezimk.

²² Hen tingare ahakore Romak de Kristus hun de zeraha-en gwen wenya kirekam hen dawem ensa ebe mae hap nol sonezimk- nonol tangan men zen Roma mo teipsin tangan zi mo golak syal ta gwenanke.

²³ Dikire Bian Kristus Yesus mo kwasang-kwasangna eno mae mo enhonak lwa gwék.

Orya
The New Testament in the Orya language of
Indonesia: Alap mo Ol Ęse, zere mo zi niban de ol
ziaha-en gu hup dena

copyright © 2005, 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Orya

Contributor: Pioneer Bible Translators

All rights reserved.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source
files dated 9 Jul 2025

c93f518f-565f-570c-87e7-50d54e5ff0f6